

DE SAU A TAVERTET

Pels cingles de sobre el pantà i la riera de Balà

Després de diversos anys de viure a Tavertet i preparar itineraris nous amb atractiu fora del que és una simple caminada, vaig decidir buscar-los per les cingleres de Tavertet i del sot de Balà, procurant que sense ser complicats tinguessin un atractiu per la seva dificultat, superable per a tothom, encara que fos amb la ajuda d'algú expert en l'escalada. La cinglera estudiada s'alça sobre el pantà de Sau i a la riba dreta de la riera de Balà, amb els cingles del Grau, de Santa Cília i de les Baumes. S'inicia al punt on emergeixen de l'aigua les anomenades roques Roges, just davant del Parador de Sau, que es trobaven sobre el portell del mateix nom, pas estret del Ter, ara sota l'aigua com la casa del Grau i el Reposador. Els cingles s'estenen fins al salt de Molí-bernat, sota mateix de Tavertet. Aquesta cinglera, de gairebé 4,3 km, és accessible per set baixadors amb més o menys dificultats, però l'accés més interessant és arribar-hi en canoa o caiac des de l'embarcador del Club Nàutic Vic-Sau. Aquesta ruta d'accés ens ha servit a uns companys i a mi per fer la integral de la cinglera fins a Tavertet i que explico en aquest article.¹

No pretenc descriure un itinerari fix ni donar-ne la durada de temps, només vull descriure el que s'hi troba i com gaudir de l'espectacle entre les dues grans parets de diferent color, gris i vermell, jugant amb el verd dels boscos que configuren el paisatge tan especial d'aquesta cinglera. Crec que cal posar-hi imaginació per poder passejar-se per aquests espectaculars indrets. Cal advertir que des d'un bon principi unes marques grogues rodones, d'uns 15 cm de diàmetre, ens indicaran el camí fins a Tavertet.

Sortirem amb canoa, monoplaça o biplaça, des del Club Nàutic Vic-Sau² en direcció a l'indret sobre el portell de les Roques Roges, passant a prop del campanar mig submergit de l'antiga església de Sant Romà al qual ens podrem acostar i veure a tocar. Amb mitja hora o tres quarts arribarem a una petita platja just a migdia

de l'extrem sud-oest dels cingles del Grau, on deixarem les canoes i els salvavides. Hem arribat a un indret especial on comença la cinglera que surt de l'aigua de sobte. En una de les roques observarem el mesurador del nivell de l'aigua del pantà. En aquest lloc hi ha una cabana de fusta mig abandonada que no te cap interès, però és una curiositat bona de veure. Abans d'arribar-hi trobarem una font mig perduda a prop d'un estret viarany que puja entre boixos amb dues o tres llaçades i ens porta fins al cim de les roques, a sobre mateix de la cabana de què he fet referència; val la pena contemplar a migdia l'embassament de Sau amb tota la seva grandesa de llac gran. Però, des d'aquí i cap a nord-oest,

*L'arribada pel pantà de Sau a l'extrem sud-oest dels cingles del Grau.
Foto: Ernest Gutiérrez*

Vista del sot de Balà anant pel camí enlairat sobre el pantà.

Foto: Ernest Gutiérrez

abans que existís la presa, el riu s'esmunyia per un llarg congost, per la qual cosa en aquest indret ara el pantà té l'aspecte d'un riu ample. Un cop a dalt continuarem per sobre les roques uns 30 metres en direcció nord fins a trobar l'antic camí que arriba des de la Sarment, actualment força perdut, i anirem pel sender de la dreta, que més endavant transcorre a més de 100 m penjat sobre les aigües de l'embassament. Mentre caminem podrem contemplar un espectacular paisatge amb el puig de la Força al davant; més enllà veurem el tros de cinglera on el corbs marins nien gran part de l'hivern i que reconeixem per les deposicions blanques que hi ha a la paret tocant a l'aigua. El sender, que en alguns trams és perdedor, ens portarà amb poc més de mitja hora fins a la canal dels escalars de Santa

Cília. Els Escalars és un caminó, quasi un rastre, que baixa seguint la canal, des de la pista que va del Noguer a la Sarment. Aquí seguirem uns vuit metres torrent amunt i després horitzontalment, endinsant-nos al bosc de boixos, podrem anar, si volem, a contemplar el paisatge des de l'esperó de roca vermella que sembla feta exprés per gaudir de la vista sobre el pantà i el puig de la Força. Tot seguit tornarem enrere tirant cap a la dreta fins a trobar una lleixa estreta i completament horitzontal i còmoda de fer, d'on surten dues vies d'escalada molt difícils que estan senyalitzades. En passar per la lleixa val la pena que algú es quedi a mig camí per poder fer una espectacular foto des d'un nou contrafort del cingle, que ja s'albira i que és a pocs minuts. Al final de la lleixa es troba la canal de la Clota, que baixa des del camí del Noguer a la Sarment. Passada la canal, seguirem per un bosc fins a sortir al cap de tres minuts a un nou esperó de roca vermella, lloc fabulós, des d'on podrem fer la foto de la qual hem parlat i alhora gaudir d'una immillorable visió del sot de Balà amb tota la seva profunditat i amb les cingleres a tocar. És un lloc adequat per fer un mos i descansar.

Començarem a caminar, després del merescut descans, per unes lleixes de roca vermella i ens ficarem al bosc seguint els senyals grocs. Anirem uns 40 minuts entre trams de roca dura, terreny rocallós i matolls més o menys dispersos, per una ampla i inclinada lleixa fins a trobar-nos el cingle sense possibilitat de seguir caminant. Fins a aquest punt, l'itinerari que hem seguit ha estat sempre per damunt de l'embassament de Sau entre 150 i 250 metres, i aquí acaba la cua del pantà dins a la valleta de Balà. Comencem aleshores un tram de 15 metres on, per seguretat, haurem de fer servir la corda.³ Trobarem a la paret uns claus posats des de fa anys per tal de facilitar l'accés des del salt de Tirabous a l'hora d'anar a buscar els bens escapats o perduts de ramats propers. El pas no té més dificultat que un primer grau d'escalada, però és molt exposat i impressiona a qui no estigui acostumat a l'altura. Per superar aquesta dificultat es passa per una estreta lleixa que va dels 2 fins als 1,5 metres,

tant d'alçada com d'amplada, cosa que obliga a passar-la ajupit. Un cop superat aquest pas, no hi ha dificultats que requereixin cap assegurança; qui no estigui avesat a algunes tècniques d'escalada, amb l'ajuda d'un company passarà les petites dificultats que hi ha, dos o tres passos en un recorregut de 100 m, per arribar al salt de Tirabous. En passar per darrere del salt, que normalment està sec, s'ha de tenir cura amb les possibles humitats ja que, malgrat no haver-hi dificultats, una relliscada podria ser fatal. Un cop passat el salt de Tirabous anirem per un camí estret amb alguna petita dificultat fàcilment superable i continuarem per sota de la paret sud del morro de l'Abella i ens adonarem de l'alçada i llargada que té aquest impressionant fenomen geològic fruit de l'erosió.

El camí continua horitzontal i haurem de donar la volta al morro de l'Abella per la base de pedra vermella. A la part final de la roca hi ha una via d'escalada molt difícil que ha estat equipada amb material modern i segur, fa pocs anys. Un cop a la paret nord buscarem el pas entre la roca i el bosc que ens durà al camí del grau de l'Abella, que baixa del morro de l'Abella i que porta a les coves o balmes del Colom o de Balà i antigament a la casa de Perallonga i Sant Romà de Sau. Si el temps és bo i l'ànim acompanya, és recomanable pujar al morro de l'Abella i gaudir d'una visió nova del sot de Balà i de l'embassament de Sau, són tan sols 80 m de desnivell. Seguirem el camí cap a les coves del Colom, a les quals ens haurem d'enfilar pels detritus de les excavacions que s'hi han fet. No ens hem de perdre la visita al dos forats que constitueixen les coves i que es comuniquen per un interessant laminador d'uns sis metres. Un cop visitades les coves anirem

pel sender horitzontal entre un agradable bosc passant per l'indret de les Pixarelles. Un munt de tosca, formada per la caiguda quasi constant d'aigua, ens revelarà d'on surt: uns 12 metres sobre els nostres caps hi ha un forat per on, en temps de grans pluges, l'aigua surt a pressió. És un espectacle que val la pena de veure. Sortirem

Visió de la feixa Estreta abans d'arribar a la canal de la Clota, des de l'esperó de roca vermella.

Foto: Ernest Gutiérrez

TALLER DE REPARACIONS
Joan Ferrer Roca

TALLER
C. St. Martí, 15
Tel. 93 856 81 04
PARTICULAR
C. Major, 60
Tel. 93 856 84 17 - 93 856 85 47
08511 L'ESQUIROL - SANTA MARIA DE CORCO
joanferrerroca@hotmail.com

REPARACIÓ DE COTXES

*Josep
Juventeny*

Taller: C. Pedró, s/n Tel. 93 856 83 27
SANTA MARIA DE CORCÓ

Un tram de camí típic de l'itinerari, que passa entre la vegetació i la paret.

Foto: Ernest Gutiérrez

després del bosc i passarem per roca vermella uns 60 metres i tomarem a entrar al bosc; en sortir-ne trobarem el torrent dels Escalars de les Baumes, que baixa de la carretera de Tavertet a l'alçada de la Perereda. Anirem per la feixa ampla i moderadament inclinada tot dirigint-nos cap a la base de la cinglera grisa per on seguirem durant uns 450 metres el camí que acaba passant arran del cingle, amb alguns passos dificultats

per l'excessiva vegetació; després el camí queda barrat per un barranc, aleshores caldrà buscar unes escales de ferro que salven uns 12 m extraplomats i que ens permetran baixar i seguir al cingle vermell molt inclinat on haurem de tenir cura de no relliscar. Des del peu de les escales, baixant directament fins a les primeres alzines i tirant en direcció contrària a la que portàvem fins ara, es troben les balmes de la Cort Fosca que estan excavades en terreny d'arenisca vermella i poden servir de refugi en cas de pluja (un cop ens hi vàrem refugiar 34 persones).

Travessarem aquesta part de la cinglera buscant els llocs més fàcils (els senyals grocs ens ho indiquen) i seguint sempre per sota mateix del cingle gris uns tres-cents metres, arribarem a un racó del bosc fosc i complicat; no oblidarem que hem de seguir a prop del cingle fins a trobar el camí o baixant de la Cleda per on es tenia accés a la casa de Balà. Ara seguirem el camí de baixada uns minuts fins a trobar-ne un altre que surt cap a l'esquerra, que és pla i molt agradable per seu entorn, ja a prop de la riera de Balà i gairebé a les envistes del salt de Molí-bernat. El camí acaba acostant-se a la roca que tenim a l'esquerra i passa pel mig del torrent que ve de la font de Molí-bernat; haurérem de saltar de pedra en pedra fins a una antiga feixa estreta que ens durà al camí que baixa de les restes del Molí-bernat cap a la balma de les Corts, gran balma amb una volada d'uns 12 metres davant de la qual es despenja l'espectacular salt de Molí-bernat, d'uns 70 metres de caiguda. Val la pena contemplar-la des de tots els racons i perspectives. La proporció de la balma fa que, comparada amb la figura d'una persona, ens adonem de la grandiositat de l'espectacle,

BAR CAN MIQUEL

ESMORZARS, DINARS I BERENARS

EL REBOST DE LA ISABEL

PA, COQUES I EMBOTITS ARTESANS

CARRER LES FONTS, 4
TEL. 93 856 50 83 08511 TAVERTET

CONSTRUCCIONS TAVERTET, S.L.

Construcció en general
Especialitat en pedra
Venda de cases i terrenys

c. del Mig, 10 — Tel. i Fax 93 856 50 16
08511 TAVERTET

en especial quan cau aigua. Passarem per darrere el salt i ben aviat trobarem un pas estret, humit i relliscós on caldrà anar en compte. Més endavant veurem les restes de murs corresponents a les corts que donen nom a la balma, després caldrà buscar la sortida per l'altra banda entre rocs humits, degoteig d'aigua i matolls i finalment trobarem un recent esclavissament de terra i roques poc abans de trobar el bosc de nou. Un sender entre matolls i alzinar ens portarà per dins la canal de les Tunes que amb diverses llaçades i forta pujada porta a travessar-la. Sortirem de la canal per un caminó estret i mig penjat per sobre d'unes pedres i després de pujar uns 30 m trobarem un nou sender horitzontal que entra altra vegada a la canal; al cap de poc i en forta pujada acabarem sortint als camps just darrere de la zona esportiva de

Tavertet.⁴ Al cap d'uns minuts podrem reposar ja en algun dels diversos restaurants del poble, tot comentant els bons moments que durant 5 o 6 hores hem passat en aquest món salvatge i espectacular:

Recorregut de l'itinerari, pels cingles. Mapa El Collsacabra, escala a 1:25000. Ed. Piolet i Els Cingles de Collsacabra. (2001). Aquí a escala 1:40000

Ernest Gutiérrez Pagès

Notes

1. Cartografia: *El Collsacabra*, escala 1:25.000. Editorial Piolet-Els Cingles de Collsacabra
2. Lloguer de barques i canoes al Club Nàutic Vic-Sau. Sergi Morilla, tel: 938 847 069.
3. Material necessari: una corda o cordino de 40 m i 5 mosquetons. Una boga de 3 m i un mosquetó per persona.
4. Hi ha sis possibilitats de sortir de l'itinerari en cas de necessitat.

*Un veí de Tavertet anònim
que col·labora.*

La Formatgeria
Bar Restaurant PUNTÍ
CUINA CASOLANA

Tancat el
diumenge
al vespre
i el diària
tot el dia

Ctra. de Vic a Olot, Km 24
08569 Cantonigròs
(Osona-Barcelona)
Tel. 93 852 50 69

VIC   STA. MARIA DE CORCO   CANTONIGRÒS   OLOT   RUPIT